

یادداشت

حذف قیمت یا شلیک به مصرف کننده

دانش پورشفیعی: ۲ روز پیش محمد آقاپاھر، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی تهران از اجرای طرح حذف قیمت مصرف‌کننده روی کالاها خبر داد. آن‌طور که او گفته با حذف قیمت مصرف‌کننده، فروشندگان پس از محاسبه درصد سود خود و اضافه کردن آن به قیمت خرید، کالا را به مصرف‌کننده می‌فروشند. حال پرسش این است: فروشندگان براساس چه قیمتی، درصد سود خود را حساب می‌کنند؟ زمانی که قیمت از روی کالا حذف می‌شود، مغازه‌دار قیمت کالا را از کجا می‌داند؟ آیا قیمت‌ها با فاکتور برای او ارسال می‌شود؟ از کجا معلوم که فروشنده به قیمت اعلامی از سوی تولیدکننده وفادار بماند، رقم بالاتری را اضافه نکرده و سود خود را هم روی آن بکشد و سپس کالا را به مشتری بفروشد. اینجا حقوق مصرف‌کننده چه می‌شود؟ هم اینکه فروشندگان ملزم به نصب برچسب قیمت هستند و به‌دلیل نژدن برچسب، جریمه می‌شوند حال در نظر بگیرد دیگر قیمتی نباشد که مصرف‌کننده بداند آیا کالایی که می‌خرد به نرخ مناسب خریده یا شرش کلاه گذاشته‌اند. اجرای پر از ابهام این طرح آن که در بازاری که مردم به قیمت‌هایش کمترین اعتمادی ندارند، تنها برآیندی که دارد، له کردن مصرف‌کننده است. به‌طور قطع این طرح مغایر قانون است چه براساس ماده ۶ قانون تعزیرات حکومتی، ماده ۶۵ قانون نظام صنفی و ماده ۵ قانون حمایت از حقوق مصرف‌کننده، درج قیمت الزامی است؛ بنابراین نمی‌توان این قوانین را نادیده گرفت و دور زد مگر اینکه این مواد قانونی در مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام مورد بررسی و تجدیدنظر قرار گرفته و ویرایش شود. حال در شرایطی که مصرف‌کنندگان به قیمت‌ها اعتماد ندارند پس روشن است که عدم درج قیمت، اجحاف از حقوق مصرف‌کننده، کاهش سود تولیدکننده و در راستای سود واسطه‌ها خواهد بود. به‌طوری‌که هم‌اکنون واسطه‌ها از فاصله قیمتی کالا از کارخانه تا مغازه از ۴۰ و گاه ۱۰۰ درصد سود می‌برند آن هم در شرایطی که قیمتی برای دیده شدن وجود دارد حال در نظر قیمت‌های قیمتی روی کالا نباید تا بتوان آن را ملاک ارزیابی قرار داد و در آن زمان باید پرسید واسطه‌ها درصد سودشان به چه عددی می‌رسد؟ واسطه‌های توزیع و فروش با حذف قیمت‌ها، این توانایی را خواهند داشت کالا را به هر قیمتی که بخواهند به مردم بفروشند. اگرچه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان با رصد قیمت کالاها در بازار و محاسبه مورد نیاز، کالایی را که بیش از قیمت مورد انتظار به فروش برسد شناسایی کرده و مورد رسیدگی قرار می‌دهد اما باید دانست حذف قیمت، راهکار نهایی نیست بلکه باید قیمت مصرف‌کننده در محل تولید براساس شاخص‌های در دسترس، تعیین و به‌عنوان قیمت نهایی روی کالا نوشته شود تا خریدار اطمینان داشته باشد کالا را به قیمت مناسب خریده است. برای تعیین قیمت نهایی فروش، به قیمت هر کالا، درصد‌های مصوب را اضافه می‌کنند که درصد‌های سود عمده‌فروشی و خرده‌فروشی برای هر کالا، متفاوت است. این طرح بدعتی است در نظام قیمت‌گذاری کالا در کشور که پیشنهادکنندگان آن می‌خواهند سرنا را از سرگشادش بزنند. به آنها باید گفت در چرخه‌ای که همه در تلاش هستند از این نظام توزیع و فروش کالایی، هر چند درصد که می‌توانند سود ببرند، چنانچه قیمتی نباشد تا مصرف‌کننده را از درستی درصد سودحساب شده مطمئن کند پس فایده این طرح چیست؟ البته شاید این طرح در راستای تحول در نظام قیمت‌گذاری در دنیا باشد، چراکه درج قیمت روی کالا در همه کشورها انجام می‌گیرد. شاید بتوان این طرح را در یک بازار رقابتی و آزاد اجرا کرد اما آیا بازار ایران یک بازار آزاد و رقابتی است؟ آیا در بازار رقابتی کالایی می‌تواند با چندین قیمت متفاوت آن هم نه در نقاط مختلف کشور بلکه در مغازه‌های مختلف یک شهر به فروش برسد؟ آنگونه که شنیده شده، قرار است این طرح با ابلاغ بخشنامه‌ای از سوی دولت و با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت با مسؤولان اتاق اصناف اجرا شود و در قدم اول قیمت از روی بسته‌های محصولاتی مانند شیرینی و شکلات، چیپس، پفک، مارک‌ورکی (به‌عنوان کالاهای غیراساسی) و محصولات لبنی حذف شود. البته در این طرح تولیدکننده موظف است فاکتور فروش برای عرضه‌کنندگان کالا صادر کند و سازمان‌های نظارتی هم می‌توانند بر فاکتورهای صادر شده برای فروشندگان نظارت داشته باشند. یعنی باز هم در این میان بازمان باید باشند تا تخلفی صورت نگیرد و هر کجا پای بازرسی به میسان می‌آید یعنی اینکه درصد خطا بسیار بالاست.

دولتی‌ها با وجود در آمد مازاد ۵هزار میلیارد تومانی از قانون هدفمندی، آن را عذاب‌آور می‌دانند

دولت از یارانه سود می‌برد، قطع هم می‌کند!

میزان در آمد هدفمندی در ۸ ماهه امسال (به تومان)

قانون هدفمندسازی یارانه‌ها	مصوب (سال کل)	عملکرد ۸ ماهه
کل در آمد هدفمندی	۲۸ هزار میلیارد	۲۳ هزار و ۴۷۰ میلیارد
کمک به بخش تولید، بهبود حمل‌ونقل عمومی و بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی، مسکونی و جلوگیری از آلودگی محیط‌زیست	۵ هزار و ۲۰۰ میلیارد	۴ هزار و ۶۰۰ میلیارد
یارانه بخش سلامت	۴ هزار و ۸۰۰ میلیارد	۸۷۰ میلیارد
یارانه نقدی و غیرنقدی	۳۹ هزار میلیارد	۲۸ هزار میلیارد
تامین بخشی از یارانه سود تسهیلات تامین مسکن حمایتی زوج‌های جوان، افشار آسیب‌پذیر، روستاییان و عشایر، ساماندهی مسکن در بافت‌های فرسوده و سکونتگاه‌های حاشیه‌شهرها و مسکن‌مهر	۱۳۰۰ میلیارد	صفر
برنامه‌های اشتغال جوانان و فارغ التحصیلان دانشگاه‌ها	۴ هزار میلیارد	صفر

آسیب‌پذیر، روستاییان و عشایر، ساماندهی مسکن در بافت‌های فرسوده، سکونتگاه‌های حاشیه‌شهرها و مسکن مهر اختصاص دهد که از ابتدای سال تاکنون هیچ بودجه‌ای به این بخش اختصاص نیافته است. عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اظهار داشت: علاوه بر این، براساس قانون بودجه سال ۹۴ دولت باید ۴ هزار میلیارد تومان به برنامه‌های اشتغال جوانان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها اختصاص دهد که در ۸ ماه سال ۹۴ این بودجه اختصاص نیافته است. با این اوصاف دولت حتی با ۵ هزار میلیارد تومان منابع بیش از اعتبار مورد نیاز برای هدفمندی یارانه‌ها مواجه شده است بنابراین دیگر وزرا و دولتمردان شب‌ها را راحتی خواهند خوابید و نگرانی‌ها نسبت به تامین منابع یارانه‌های نقدی از بین رفته است. برآوردها نشان می‌دهد درآمد ماهانه دولت از این محل طی ۸ ماه اخیر حدود ۴ هزار میلیارد تومان بوده، این در حالی است که برخی اعضای دولت پیش از این اعلام کرده بودند پرداخت ۳ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان بابت یارانه نقدی در هر ماه نیاز است و دولت برای پرداخت یارانه ایرانیان باید این رقم را به صورت ماهانه بپردازد. بنابراین اگر حتی بگوییم که درآمد دولت از محل هدفمندسازی یارانه‌ها بیش از میزان پرداختی‌ها شده است اما می‌توانیم بگوییم که درآمد دولت با پرداختی‌ها حداقل سر به سر شده است و دیگر کسری ندارد. بسیاری بر این تصور هستند که با کاهش قیمت نفت، دولت درآمدی برای پرداخت یارانه‌ها ندارد اما نباید نگرانی در این زمینه وجود داشته باشد، زیرا درآمدهای دولت از محل هدفمندی بیشتر از منابعی همچون بنزین، گازوئیل، آب، برق، گاز و دیگر خدمات دولتی - حتی در صورت عدم افزایش در سال آینده - است که قابل تحقق است و به هیچ‌وجه مشکوک‌الوصول نیست.

تومان برای کمک به بخش تولید، بهبود حمل‌ونقل عمومی و بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی، مسکونی و جلوگیری از آلودگی محیط زیست اختصاص دهد که در ۸ ماهه سال ۹۴ مبلغ ۴ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان به این بخش اختصاص داده است. علاوه بر این طبق قانون باید ۴ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان به بخش سلامت اختصاص می‌یافت که در ۸ ماهه سال ۹۴ مبلغ ۸۷۰ میلیارد تومان به این بخش اختصاص یافته است. عضو کمیسیون برنامه و بودجه اظهار داشت: براساس تبصره ۲۰ قانون بودجه، در ۱۲ ماهه سال ۹۴ باید دولت ۳۹ هزار میلیارد تومان از محل هدفمندی به پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی در کل امسال اختصاص دهد که براساس گزارش‌های موجود در ۸ ماهه اول سال ۹۴ هزار میلیارد تومان به این بخش اختصاص داده است. جلیلی گفت: طبق قانون بودجه، دولت باید ۱۳۰۰ میلیارد تومان از درآمدهای هدفمندی را به تامین بخشی از یارانه سود تسهیلات تامین مسکن حمایتی زوج‌های جوان، افشار

یارانه نقدی به ۲۸ هزار میلیارد تومان نیاز دارد و در اصل دولت با ۵ هزار میلیارد تومان درآمد مازاد یارانه نقدی مواجه است. عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در این باره به مهر گفت: در ۸ ماهه امسال دولت ۳۳ هزار میلیارد تومان از محل هدفمندی یارانه‌ها درآمد کسب کرد که از این میزان ۲۸ هزار میلیارد یارانه نقدی پرداخت شد. در کمیسیون برنامه و بودجه با حضور کارشناسان دیوان محاسبات و مرکز پژوهش‌های مجلس عملکرد ۸ ماهه دولت در اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها بررسی شده است. براساس قانون هدفمندی یارانه‌ها، دولت باید در کل امسال ۴۸ هزار میلیارد تومان از محل اصلاح قیمت حامل‌های انرژی و ۶ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان از محل قطع یارانه نان و برق درآمد کسب کند که فقط حاضر درآمد دولت به حدی رسیده که دیگر کسری برای تامین منابع هدفمندی یارانه‌ها و در اصل پرداخت یارانه نقدی ندارد. رقم درآمد دولت از محل اجرای هدفمندی در حالی در ۸ ماهه اول امسال به ۳۳ هزار میلیارد تومان رسیده که برای پرداخت

آغاز واگذاری‌های بزرگ سازمان خصوصی‌سازی

تومان می‌تواند به بخش خصوصی و بازار سرمایه کمک کند، تصریح کرد؛ با توجه به بزرگ بودن ارقام مزایده، واگذاری این شرکت‌ها می‌تواند تحولی در فرآیند خصوصی‌سازی به وجود آورد. وی اضافه کرد: همچنین ممکن است سهام بلوکی شرکت‌های مشمول سهام عدالت نیز در بورس عرضه شود. وی درباره عرضه جایگاه‌های سوخت گفت: علاوه بر عرضه‌های مذکور، قرآن است سهام ۴۲ جایگاه سوخت در روز ۱۱ بهمن ماه از طریق مزایده و به قیمت پایه ۲۴۰ میلیارد تومان واگذار شود. به گفته وی، مزایده ۳ قطعه زمین ورزشی پیست اسب‌سواری به قیمت پایه حدود ۳۵ میلیارد تومان در روز ۱۱ بهمن ماه برگزار می‌شود.

خصوصی‌سازی
سازمان خصوصی‌سازی قصد دارد در بهمن امسال سهام شرکت‌های پتروشیمی دماوند به ارزش ۱۷۰۰ میلیارد تومان، پالایشگاه نفت کرمانشاه به ارزش ۵۸۰ میلیارد تومان، مس شهر بابک به ارزش ۹۲ میلیارد تومان و توسعه خدمات بازرگانی نورد ایران به ارزش ۸۲ میلیارد تومان و در مجموع به ارزش ۲۵۰۰ میلیارد تومان را در روز ۱۸ و ۲۵ بهمن واگذار کند که در این میان سهام پالایشگاه کرمانشاه از طریق فرابورس و مابقی شرکت‌ها از طریق مزایده واگذار می‌شود. سیدجعفر سبحانی، مشاور رئیس کل سازمان خصوصی‌سازی در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه واگذاری این ۴ شرکت به ارزش ۲۵۰۰ میلیارد

گوشت ۴ هزار تومان گران شد

رئیس اتحادیه فروشندگان گوشت گوسفندی از وزارت جهاد کشاورزی خواست به‌صورت فوری قطع جلوی صادرات دام زنده را بگیرد. علی‌اصغر ملکلی با اعلام افزایش ۴ هزار تومانی قیمت گوشت گوسفندی در یک ماه گذشته به تسنیم اظهار داشت: قیمت کنونی هر کیلوگرم گوشت شقه گوسفندی به ۲۳ هزار تومان رسیده، درحالی که قیمت این محصول در ابتدای دی‌ماه ۲۸ تا ۲۹ هزار تومان بوده است. وی با اشاره به صادرات دام زنده از مرزهای غربی کشور افزود: دلیل افزایش قیمت این محصول در بازار مصرف، صادرات دام زنده و به پایان رسیدن زمان عرضه دام‌های

پیش‌بینی شده برای عرضه به بازار در این دوره است. وی ادامه داد: از اسفندماه با عرضه بره‌های جدید به بازار قیمت این محصول کاهش محسوسی خواهد داشت اما در این دوره از وزارت جهاد کشاورزی خواسته می‌شود به‌صورت قاطع از خروج دام زنده از کشور جلوگیری کند و وی یادآور شد: کاهش قیمت جهانی پوست گوسفند و عدم صادرات پوست و دنبه نیز بر افزایش قیمت گوشت گوسفندی صرفی مردم در داخل تاثیر می‌گذارد. وی گفته وی، قیمت هر جلد پوست گوسفند از ۲۰ هزار تومان به ۸ تا ۹ هزار تومان و هر عدد دنبه از ۸ هزار تومان به ۴ هزار تومان رسیده است.

پرداخت ۲۶۶ هزار میلیارد وام در ۹ ماه

جزئیات بیشتری از عملکرد تسهیلات‌دهی بانک‌ها که از آن است که صنعت و معدن حدود ۷۷/۶ هزار میلیارد تومان از مجموع تسهیلات ۲۶۶ هزار میلیاردی را دریافت کرده که ۸۳ درصد این وام‌ها معادل ۶۴/۳ هزار میلیارد تومان برای تامین سرمایه در گردش این بخش پرداخت شده است. اما بخش مسکن و ساختمان حدود ۲۷/۶ هزار میلیارد تومان

توجه به تمرکز برای تخصیص تسهیلات بیشتر به سرمایه در گردش بخش‌های اقتصادی، شبکه بانکی حدود ۱۶۶ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان معادل ۶۲/۹ درصد کل تسهیلات اعطایی خود را به تامین نقدینگی این واحدها اختصاص داده است؛ این رقم حدود ۲۵ هزار میلیارد تومان و به نسبت ۱۷/۴ درصد افزایش دارد. همچنین بررسی

قیمت انواع زعفران در بازار اعلام شد

حاضر قیمت زعفران دسته ۵ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، پوشال ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار تا ۵ میلیون و ۸۵۰ هزار تومان، سرگل از ۶ میلیون تا ۶ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان، شبه نگین از ۶ میلیون و ۳۰۰ تا ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان و نگین از ۶ میلیون و ۷۰۰ تا ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است. وی افزود: قیمت‌های بالا، نرخ‌هایی است که ما زعفران را از کشاورزان خریداری می‌کنیم.

کشاورزی

نایب‌رئیس شورای ملی زعفران با بیان اینکه بازار طلای سرخ همچنان در رکود به سر می‌برد، قیمت انواع زعفران را اعلام کرد. غلامرضا میری در گفت‌وگو با مهر اظهار داشت: درحال حاضر خرید، فروش و صادرات این محصول بسیار کم انجام می‌شود. وی با اشاره به اینکه قیمت این محصول در روزهای اخیر بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان ارزان شده است، گفت: درحال

سرخ‌خط‌خبر

بلمبرگ به نقل از یک مقام ایتالیایی نوشت: روحی ممکن است در سفر خود به ایتالیا قراردادهایی به ارزش حدود ۱۷ میلیارد یورو (۱۸/۴ میلیارد دلار) با این کشور امضا کند. **لورد لامونت، وزیر دارایی اسبق انگلیس** گفت: ایران بزرگ‌ترین بازار نوظهور جهان از زمان فروپاشی شوروی و ثروتمندترین کشور جهان است. **ابوالفضل خلخالی، کارشناس صنعت خودرو** با اشاره به اینکه پژو همانند گذشته درصد مونتاژ کاری محصولات خود در ایران است، گفت: پژو حتی اطلاعات دم دستی خودروهای گذشته خود را هم در اختیار ایرانی‌ها نمی‌گذارد. **دولت کره‌جنوبی برای حمایت و پشتیبانی از شرکت‌های این کشور در زمینه صادرات به ایران** یک مرکز تجاری در سئول راه‌اندازی کرد. **مدیرعامل هواپیمایی جمهوری اسلامی** با اشاره به نیاز این شرکت برای خرید ۲۰ هواپیما گفت: این شرکت ۳ میلیارد دلار صرف خرید هواپیما خواهد کرد و به‌طور کلی ایران قصد دارد ۵ میلیارد دلار هواپیما بخرد. **محمدحسن زدا، معاون فنی و درآمد سازمان** تامین اجتماعی پیشنهاد تأمین اجتماعی مبنی بر حذف خبرنگاری از مشاغل سخت و زیان‌آور را تکذیب کرد و گفت چنین موضوعی صحت ندارد و اجرای قانون مشاغل سخت و زیان‌آور برای خبرنگاران مانند سابق انجام می‌شود. **سازمان خصوصی‌سازی** با انتشار اعلامیه‌ای اعلام کرد: مطلب منتشر شده در شبکه‌های مجازی درباره ثبت مشخصات سهامداران عدالت در سایت www.sahamedalat.com کذب محض بوده است و هیچ مستند قانونی ندارد. **معاون اول رئیس‌جمهور** ایرانه اجرائی ماده ۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مصوب ۱۳۸۹ را که به تصویب هیات دولت رسیده برای اجرا ابلاغ کرد. **شرکت فرودگاه‌های کشور** به «شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران» تغییر نام یافت. **بیش از ۱۰۰ نفر** از فعالان اقتصادی در سفر روحانی به ایتالیا و فرانسه حضور دارند.

پرواز

خرید ۸ سوپر جامبوی ای ۳۸۰
قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی در امور بین‌الملل از نهای شدن فهرست خرید ۱۲۷ هواپیمایی ایرپس توسط ایران در هفته جاری خبر داد. اصغر فخریبه کاشان در این باره گفت: ۸ فروند هواپیمایی سوپر جامبوی ای ۳۸۰، ۱۶ جت ای ۳۵۰ و ۴۵ ایرپس ای ۳۲۰ در این فهرست قرار دارند. به گزارش تسنیم، وی افزود: تهران یک قرارداد اولیه با شرکت فرانسوی ایرپس برای خرید ۸ فروند هواپیمایی سوپر جامبوی ای ۳۸۰ امضا کرده که این هواپیماها قرار است در سال ۲۰۱۹ تحویل ایران شود. وی همچنین گفت ایران علاقه‌مند همکاری با شرکت‌های هواپیماسازی منطقه‌ای از جمله ام‌آر جی میتسوبیشی و بمباردیر سی سریز کانادا است. به گفته فخریبه کاشان، ایران آماده خرید حداقل ۱۰۰ جت مسافری از بزرگ‌ترین شرکت‌های هواپیماسازی جهان است.

برنامه

کلیات برنامه ششم توسعه رد شد
روز گذشته در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، کلیات برنامه ۵ ساله ششم توسعه مورد بررسی قرار گرفت و رد شد. سیدناصر موسوی لارگانی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت‌وگو با فارس در بیان جزئیات جلسه این کمیسیون اظهار داشت: جلسه با حضور اعضا، نماینده مرکز پژوهش‌ها و آقای باقری به عنوان نماینده دولت تشکیل شد. وی افزود: در این جلسه بحث و تبادل نظر پیرامون برنامه ۵ ساله ششم توسعه صورت گرفت و درباره همه کسانی که در جلسه حضور داشتند با کلیات این برنامه مخالفت کردند. وی ادامه داد: نمایندگان پس از ارائه نقطه نظرات خود درباره برنامه ۵ ساله ششم توسعه به اتفاق بر این نظر بودند که در حقیقت این یک برنامه نیست، موسوی لارگانی همچنین عنوان کرد: دولت باید به مجلس برنامه ارائه دهد نه احکام، چراکه در حقیقت احکام به جای برنامه ششم توسعه ارائه شده است بنابراین همه اعضا با کلیات برنامه مخالفت کردند. وی خاطر نشان کرد ادامه بررسی و بحث پیرامون برنامه ۵ ساله ششم توسعه به جلسات آتی این کمیسیون موکول شد.

شاخص

تورم دی‌ماه؛ ۱۳/۲ درصد
بانک مرکزی خلاصه نتایج به‌دست آمده از شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران را اعلام کرد که بر این اساس نرخ تورم در دی‌ماه به ۱۳/۲ درصد کاهش یافت. این بانک در ادامه توضیح داد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران در دی ۱۳۹۴ به ۱۳۲/۶ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۰/۴ درصد افزایش یافت. این شاخص در دی ۱۳۹۴ نسبت به دی ماه ۹۳ معادل ۹/۶ درصد افزایش داشته است. تورم آردماه ۱۳/۲ درصد اعلام شده بود.